

ELLENZÉK.

POLITIKAI ES TÁRSADALMI NAPILAP.

Szerkesztői iroda
Kossuth Lajos-utca (Máriaffy-ház),
hová a lap szellemi részét megillető közle-
mények intézendők.

Az „Ellenzék” előfizetési díja:
Égész évre 32 korona.
Félévre 16 korona.
Negyedévre 8 korona.
Egy hóra 3 korona.

Egyes szám ára 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és
ünnepnapokat.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Az udvartartás.

Kolozsvár, ápr. 19.

A miniszterelnök ur tervei közt szerepel a civillista emelése is csekély két millióskával. Ha már mindenrendű és rangú tisztviselő a fizetése emelésen dolgozik, miért ne venné ki az udvar is a maga részét. Ezt a körülményt azonban csak az analogia kedvéért említhetők, mert az ország minden tisztviselőjének a fizetés-jávitást célzó mozgalmra jogosult, míg az udvartartás fizetéseiről, már igen sok dolgot, kell előzetesen rendbe hozni.

A magyar tisztviselők között, akár az államiakat, akár a vármegyei vagy városi tisztviselőket tekintjük, — nyilvánvaló, hogy rendkívül szerényen vannak fizetve. A legtöbb tisztviselő pedig — mihielyt családós ember, a leg gondosabb beosztás mellett sem jöhet ki a fizetéséből, ha állásához mért helyzetet kíván betölteni a társadalomban. Természetesen tartjuk tehát, ha az állam végre valahára nemcsak az Uchatius ágyukra, a kaszárnyákra a hadihajókra és a generálisokra költi az adózó polgárok filléreit, hanem enyhíteni igyekszik tisztviselőinek sanyaru helyzetét is.

Am a civillista emelésénél egészen másként állanak a dolgok. Az udvartartás költségeihez nem is a kvóta arányában járul a nemzet, hanem éppen annyit fizet ott a szegény Magyarország, mint a gazdag Ausztria. Most már azt kérdezzük, hogy ha mi is ugyanennyival járulunk a civillistához, mint az osztrákok, — hol van a magyar udvartartás? Mert osztrák udvartartás van! Ezt mindnyájan tudjuk. Bécsben székelnek a nagykövetelek, a nagyhercegek, a nagy generalisok, mindenféle katonai attachék. Az udvar Bécsben rendezi a költséges parádékat, Bécsben költi el a magyar miliókat. Megrendeléseit osztrák kereskedőnél, osztrák iparosnál teszi. Magyarországon az udvar csak kivételes alkalmakkor van és ekkor is csak igen kevesen kísérik el a királyt a budavári palotájába. Az uralkodó ház összes főhercegei ellen-szenveznek a magyar nemzettel, nem szeretik és nem is ismerik Magyarországot. Beutazzák Ázsiát, Afrikát, Amerikát, de Magyarországra nem teszik a lábukat. Nyelvüket nem értik és hazánkat nem szeretik. A monarchiának ez a néptörzse, a mely magyar, csak arra jó, hogy fizesse a főherczeg urak ellátásának a felét. Arra is jó, hogy katonát adjon az osztrák hadseregnek, de azontul csak a megalázásban van része a nemzeteink.

Hát végre-valahára tisztába kell jönni az udvartartás rendezésével. A magyar nemzeteink régi, fájdalmas sebet képezi az a sérelem, hogy az udvartartás költségeihez egyenlő arány-

ban járul az osztrákkal, de azért magyar udvartartás sehol sincsen. Pedig joggal követelhetjük, hogy az udvarnál külső megjelenésében és belső szervezetében érvényesüljön a magyar alkotmányok amaz alapelve, mely szerint, a fejedelem háztartásának költségeit a magyar országgyűlés külön ajánlja meg, a miből önként következik, hogy e háztartás berendezésében és szellemében, a magyar királyságnak, a maga külön álló nemzeti és állami tartozékaival, világosan s az osztrák császársággal egyenlő mértékben kell kidomborodnia.

Fájdalommal tapasztaljuk azonban, hogy az osztrák császár mellett a magyar király mindig eltöprel vagy legalább is nem látható. Bécsben, a hol őfelsége állandóan székel s a hol a fényes diplomácia tartózkodik, látnunk kellene a magyar királyt éppen olyan uralkodói fényben és pompában, mint az osztrák császárt. De a bécsi udvartartásnál őfelségének magyar királyi jellege egyáltalában nem jut kifejezésre.

Csak természetes hát, ha a civillista emelésének kérdésével az ellenzék parlamentáris uton a kérdést tisztáznia ohajtja. Alkotmányos alaptétel, hogy mire az országgyűlés költséget ajánl meg ugyanara ellenőrző és elhatározó befolyást is gyakorol. A magyar országgyűlés jogával él, sőt kötelességet teljesít, ha követeli a sérelmek gyökeres orvoslását.

Ha az udvarnak eszébe jutott két millióskával emeltetni a civillistát, a nemzetnek is eszébe juthat kissé rendezni a magyar udvartartás bonyolult és a nemzetre nézve sérelmes ügyét. A magyar parlament ellenzéke ebben a kérdésben bizonyára tisztáznia ohajtja az ügyet ez alkalmából. A miniszterelnöknek pedig be kell látnia azt, hogy mindazoknak igazuk van, a kik a magyar udvartartás rendezését sürgetik. Hiszen szégyenletes és megalázó erre a nemzetre, hogy minden loyális hűségével, vagyona áldozásával, pénz- és veradójával mindig és mindig csak az osztrák császári fényt és hatalmat emeli. Ezen a sérelmen segíteni kell minden áron. És ha a kormány ismét osztrák politikuskok sugalmazására hallgatna és a magyar nemzet ohajtásának elnyomására törekedne: akkor jogosult volna a legmesszebb menő és a legerősebb küzdelem is ellene. Talán elérkezett az ideje, hogy a néptörzsből nemzet és a tartományból állam legyen!

A delegációk. A Neues Wiener Tagblatt jelentése szerint a mult heti közös miniszteri értekezleten a tengerészeti többkövetelésekről is tárgyaltak. Határozatot még nem hoztak, de a delegációk elé valószínűleg törvényjavaslatot terjesztenek a torpedoflotta szaporításáról. Az eddigi diszpozíciók szerint a delegációkat május 5-ére hívják össze Budapestre. Május 6-án fogadtatás lesz a ki-

rályi várban. A közös költségvetés megállapítása dolgában e hét végén vagy a jövő hét elején folytatják a közös miniszteri értekezletet Bécsben. E végből Tisza István gróf miniszterelnök és Lukács László pénzügyminiszter Bécsbe utaznak.

A háboru.

Togó jelentése.

Port-Arthur.

Ujabb orosz csapás.

A győzelem hire Japánban.

Elfogott orosz torpedónaszád.

Az április hó 12-iki katasztrófáról most már megjelent a japán hivatalos jelentés.

Ebből kitűnik, hogy a katasztrófát nem a véletlen okozta, hanem a japánok készítették elő.

Togó jelentése.

Tokió, ápr. 17.

Togó tengernagy jelenti: Az összeállított hajóhad előre megállapított terv szerint e hó 12-én intézte nyolcadik támadását Port-Arthurra. A negyedik és ötödik torpedóüldöző flotilla, a 14. torpedónaszádraj és a Korio-maru 14-én éjjelkor érték el a kikötő bejáratát. Az ellenséges fényszórók működése dacára sikerült nekik aknákat lerakni. A második torpedóüldöző flotille e hó 13-án napkeletkor orosz torpedóüldözőt fedezett fel, amely elakarta érni a kikötőt. Tíz percig tartó ütközet után tönkretették a hajót, nem maradt idő legénységének megmentésére, — mert a Baján közeledett. Egy másik orosz torpedóüldözőt akkor fedezett fel, a midőn Liaotcsan irányából közeledett. Ezt is megtámadták, azonban sikerült annak a kikötőbe menekülnie. Részünkön nem volt veszteség, csak az Ikaruson történt két könnyű sérülés. A harmadik hajóraj reggel 8 órakor érte el a port-arthuri külső kikötőt, mire a Baján kezdte rá tüzelni. Azonnal a helyszínre érkeztek a Novik, Aszkold, a Diana, a Petropavlovsk, a Pohjeda és a Pul-tava megtámadtak bennünket. Harmadik hajórajunk szándékosan lassan kezdte meg a tüzelést és lassankint visszavonult. míg az ellenséget, mintegy 15 tengeri mérföldnyire délkelet felé nem csábította. E pillanatban megjelent első hajórajunk, melyet a harmadik hajóraj drótnélküli táviratozással értesített és megtámadta az ellenséget. Miközben az ellenség megkísérelte a kikötőt elérni, egy csatahajója, mely olyan mintájú volt, mint a Petropavlovsk, beleütközött amaz aknák egyikébe, amelyeket mi előtte való nap este tettünk ki és délelőtt 11 óra 32 perczkor elsüllyedt. Egy másik hajót is láttunk, amely

nem mozgott szabadon, de az ellenséges hajók közt uralkodó zavar miatt lehetetlenség volt megállapítani, hogy melyik hajó volt ez. Végül sikerült az ellenséges hajóhadnak a kikötő elérése. Harmadik hajóhadunkat nem érte kár.

A már említett károkon kívül, ugy látszik, az ellenséges flottát csak lényegtelen kár érte. Első hajórajunk nem került ellenséges tűzbe. Hajórajaink délután 1 órakor visszavonultak és új támadásra készültek. E hó 14-én ismét Port-Arthur felé közeledtek, miután a 2., 4. és 5. torpedóüldöző flottát és a 9. torpedónaszádrajt reggel 3 órakor egyesítették. Reggel 7 órakor a 3 hajórajunk is csatlakozott hozzájuk. A kikötőn kívül nem voltak ellenséges hajók láthatók. Első hajóhadunk délután 4 órakor érkezett meg, három ellenséges aknákat fedezett fel és azokat ártalmatlannokká tette. A Kasuga és Nisin, melyek Liaotcsantól nyugatra voltak vezényelve, ez alkalmakkal először léptek akcióba 2 órán át közvetett tüzelést folytattak. Miután az új liaotcsani erősségeket elhallgattatták, hadereink délután 1 óra 30 perczkor visszavonultak.

A győzelem hire Japánban.

Milano, ápr. 18.

A „Secolo”-nak táviratozza tudósítója Tokióból, hogy a „Petropavlovsk” elsüllyesztésének és a japán flotta győzelmének híre Tokióban óriási örömet keltett. A város sok helyütt népünnepet rendezett és városi költségén megvendégelték a népet. A császári palota kertjében is nagy mulatság volt, a melyen a császár is megjelent az udvarral és a külföldi hírlapírókat is meghívták. A császár sokáig beszélgetett a diplomáciai kar tagjaival, nagy elismeréssel nyilatkozott Togó admirálisról és azt mondotta, hogy bizik a szárazföldi sereg győzelmében.

Port-Arthur.

London, ápr. 18.

Több magántávirat megerősíti azt a hírt, hogy a japánok Port-Arthur közelében partra szállottak.

Elfogott orosz torpedónaszád.

Páris, április 18.

Szentpétervárról táviratozzák a New-York Heraldnak: A tengerészeti kormány nagy nyugtalanságban van, mert egy torpedónaszád eltűnt. Április 7-én hét torpedó indult el s a közül csak öt tért vissza, a Bestrosnyj elsüllyedt, a hetedik pedig elmaradt. Attól tartanak, hogy ezt a torpedónaszádot a japánok ellopták.

Ujabb orosz csapás.

Szt.-Pétervár, ápr. 18.

Hir szerint a Sebastopol elsüllyedt és több hajó súlyosan megsérült. A tődsőn hitelre talált ez a híresztelés, jöllehet hivatalosan még nem erősítették meg.

Kiadóhivatal:
Kolozsvárt, Szentegyház-utca 22.
Egy négyoszögcentiméternyi — hirdetési ár
3 fillér. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek.
Reklam sora 2 korona.
Hivatalos közlemények sora 5 kor
Nyilttéri cikkek garmond sora után
40 fillér fizetendő.

Felhívás.

A „Marosvásárhelyi Székely-Társaság” 12 különböző irányú, több-kevesebb költség-gel járó székhelyföldi kirándulások tervezetét és költségvetését állította egybe. Ezt 5000 példányban fogja kiadni f. évi május havában. E füzet számára hirdetéseket is vesz fel a társaság. Egy oldal ára — minden oldalon csak egy hirdetés lesz — 10 korona. Szöveg és pénz április hó 30-ig a társaság címzére, vagy Adi Arpád könyvnyomdászhoz küldendő. Maros-Vásárhely, 1904. április hó 7-én.

D. Kömücsy József, Szentgyörggyi Dénes, elnök. gazda. m. titkár.

Hol legyen a törvényszék?

N.-Enyeden, vagy Gy.-Fehérvárt.

N.-Enyedről tegnap délelőtt a képviselőházban negyven tagú küldöttség tiszteleggett gróf Tisza István miniszterelnökkel és Plósz Sándor igazságügyminiszterrel, kérve, hogy Nagy-Enyeden királyi törvényszék állíttassék fel.

A küldöttség soraiban voltak Török Bertalan országgyűlési képviselő vezetése mellett: Sándor Jenő h. polgármester, Zsombory Sándor főkapitány, Solymosi Elek színművész, Deli Ödön kegyesrendi házfőnök, Molnár Gyula dr. vasuti mérnök, Fekete Mihály iparos, Szent Boldizsár czukrász, Scheidel József földbirtokos, ifj. Winkler János kereskedő, Lázár István tanár, Bálint János szövőgyáros, Tangel József, Vajner Miklós és Berkovits Béla kereskedők, Vinkler Albert dr. városi főorvos, Lingner György gyári üzletvezető, Papp János gyógyszerész, Lakatos Károly áruházi igazgató, Korbuly Kristóf kereskedő, Fénichel Mór földbirtokos, ifjabb Lázár Károly birtokos, Hegyi János földbirtokos, ifjabb Gráf János földbirtokos, Balla Béla nagyiparos. Benyovits Mór kereskedő, Mátyás Lajos földbirtokos, Balla István, Seidel József szállodások, Zeiler Ede vendéglős, Tunyogi János lelkész, Varró Imrő orvos, Bakó Gergely építész, Telegdi Árpád, D. Kovács Sándor, Albrechtovitz Antal, Szatmári József, Kuhn Gyula, Klein Samu, Zsakó Andor, Sircz Rezső iparosok.

A küldöttség szónoka Török Bertalan képviselő volt, a ki elmondotta, hogy Nagy-Enyed 1871-ig mindig törvényszéki székhely volt, ekkor került a törvényszék másra, a miatt, mert épülete leégett, részint más anyagi körülmények folytán Gyulafehérvárra. Most a beruházási törvényjavaslatban nagy összeg foglaltatik a gyulafehérvári törvényszéki palota felépítésére címén és Nagyenyed város nyerve vissza régi helyzetét és törvényszéki székhelyi státuszát, a miért a város nagy anyagi áldozatokat is hajlandó hozni.

Tisza István gróf miniszterelnök szívesen fogadta a deputációt. Bizonyára nem várják, hogy a szóban forgó fontos kérdésben már most konkrét nyilatkozatot tegyen. Nem várhatják azért sem, mert a dolog nem pusztán tőle, hanem minisztertársától, az igazságügyminisztertől is függ, nem várhatják továbbá azért sem, mert a ki felelősség mellett működik, annak az éljé kerülő ügyek minden részletét át kell tanulmányoznia, meg kell fontolnia, mielőtt állást foglalna.

Ezután Plósz Sándor igazságügyminiszternél tisztelegtek, a kinél szintén Török Bertalan terjesztette elő a kérelmet.

Plósz Sándor igazságügyminiszter konkrét nyilatkozatot a kérdés érdemére nézve

TÁRCZA.

Szigligeti Ede.

— Szül. 1814., megh. 1878. —

I.

A magyar drámairodalom nem tekinthet vissza oly nagy multra, mint a lyra vagy epika. Jóllehet a Pálos-iskola drámák s Karádi „Komédiája Balassa Menyhárt árulatsáról”, Sztárai „A papok házassága” és „Igaz papság tüköre”; a „Debreceeni disputa” és a névtelennek „Comico-tragédiái” még a XVI. század termékei, a valódi drámaírás nálunk Bessenyei Györgynél kezdődik. „Ágis”-szával kezdődik a megújodás kora irodalmunkban (1772—1820). „A philosophusa” közzismert, Pontyija az ó vastag komikumával maig élő s kedvelt, népszerű alak. Dugonics után Csokonai lép fel, azonban Kisfaludy Sándorral egyetemben jelentéktelen. Végre fellép Kisfaludy Károly s eredeti magyar tárgyú darabjaival valamennyire leszorítja Kotzebue iletenségeit. Drámáinak tragikumai nem elég megokolt, jól fejlesztett; csak Irénie maradt meg repertoiron az ma sokból, mit ősszerít. Vigjátékai sokkal szerencsésebbek, sőt ő a magyar vigjáték atyja. „A pártitók” félig komikus, félig német benyomás alatt keletkezett, azonban tréfi nem erőltettek, hasonlóképpen a „Kérők”-é sem. Határai fellépésének korszakalkotó volt, drámaírói jelentősége, hogy utatört magyar színpadon magyar darabnak. Katona József remek művével „Bánk bán”-jával a kor értelmi fejletlensége miatt figyelemre sem méltattott. Bolyai Farkas amily nagy volt a matematikában, ép oly győze a drámaírásban; Fáy András szintén csak közpészertű alk; Gaál József inkább a legujabb korra hatott; Jakab István amolyan előfutárja Szigligetnek. Vörösmarty drámái inkább olvasni, mint színre való. Romantikus,

de mégsem rémhistóriákat utólagosmódra szép nyelvvel dolgoztak fel. „Marót bán”-jának gyönyörű szép dikciói, „Csongor és Tündér”-jének bájosan kedves sorai, „Salamon”-jának megrendítő tragikumai emelhetők ki drámaírói pályájából. Utánna Garay, Vajda Péter következnek a névsorban. Nagy Ignác írja az első politikai színművet; Petőfi „Tigris és hiénájával”, mint drámaíró számításán kívül áll. Végre fellép Szigligeti Ede s megteremtí a valódi tragédiát, vigjátékot, népszínműt, illetve népdramát.

Szigligeti 1814. március 18-án született Nagyváradon, atyja ügyvéd volt. Szatmári József, mert így hívták családi nevén, iskoláit jeles képzettséggel végezte. Mint akadémista, önképzőkört alapított, melyben szorgalmasan tanulmányozta Shakspeare-t, Goethe-t, Schiller-t, Vörösmarty-t, Kisfaludy-t s másokat. Atyja orvosnak szánta, miután a temperamentumával meg nem egyező papságot ott hagyta; az orvosság sem esett nyére s mérnökséghez fogott. Eközben irodalmi munkásságot is fejtett ki s midőn a mérnöki cenzurára kellett volna készülni, szülei kétségbeesésére, tanárai bámulatra s ismerősei meglepetésére, színésznek, vagy mint akkor mondták, „komédiás”-nak csapott fel. Atyja kitagadta, családi nevét megtagadták tőle s az alig 20 éves ifju ki volt taszítva a támasznélküli világra. Ámde csalódtak szülei, az azt hitték, hogy meg fog jönni az egyedülállótól, kinlődástól. Nem. Megmutatta, hogy a sikerhez nem „név”, család hagyomány kell, hanem tehetség, — a tehetség pedig szerez magának nevet. — És tényleg oly nevet szerzett magának a világha kitaszított diák, hogy szülei vénségükben szívesen meghúzódtak volna annak árnnyékába, ámde ő azt mondta „nem kell”. 1841-ig mint színész, aztán mint drámaíró, végre mint színigazgató volt hasznos tagja a Nemzeti Színháznak. Meghalt 1878. jan. 19-én. Első kísérlete a „Megjártott cselek” cz. volt. Erőtlén darab, merő színpadpróbálgatás. Könnyebb áttekinthetőséért osszuk színdarabjait 3 csoportra, u. m. tragédiára, vigjátékra s népszínműre.

A XVIII. század romantizmus pennaforogató emberek képezték a multba ragadta. Vörösmarty epikája, Kemény Zsigmond, Jósika a történelem mezejéről szedtek virágokat; Szigligeti is e téren tett először kísérletet. „II. Rákóczi Ferenc fogsága” a nemzeti hálá fátyálva van körülölvén; sokat vét benne a történeti hűség ellen a romantikusság javára. „Mibán családja”, „Vazul”, „Pókaiak”, „Romilda”, „Czillei”, „Al-Endre”, „Kinizsi Pál” nem egyebek, mint tanulmányok az élet jó, rossz oldalának ismeretére.

Legkitűnőbb alkotása e nemben a „Trónkeresők” című. Tartalma a következő:

Az aradi gyűlésen megölték maradékai Borics trónkövetelőt bosszura szólított fel, kit, mint Kálmán törvényes fiát, jogosan megillet Szt. István trónja. A lengyel hadak, a mint megtudták, hogy Borics törvénytelen származású, elpártoltak tőle. Éppen a saját vesztét csatából tér haza anyja temetésére, ki eltávozott az élők sorából a nélkül, hogy titkát először felfedezte volna.

Hátrahagyott levelében azonban mindent kinyilvánít. A levelet Borics felesége, Judit, veszi át a haldoklótól azzal a fogadással, hogy azt átadja Boricsnak, ámdé esküjénél is jobban szeretné férjét a trónon látni, miért is mindent eltagad, sőt azt mondja, hogy az anyafájdalmat mondott fiára. Judit ez alatt kétkedővé, gyanakodóvá válik, u. is egy alkalmakkal Rózi, a Kina fejedelem leánya, mentette meg Borics életét. Hiában esküszik hűséget Borics újra, meg újra, a féltékeny nő csak tovább táplálja szívében a gyanút.

Borics megköti Bodomér, Kina fejedelemmel a szövetséget s hadak már indulni is akarnak, midőn Rózi meg tudja Borics-tól, hogy őt csak csalogatta. Rózi elrohan, a csábító utánna akar rohanni, de akkor eléje lép Judit.

Heves beszélgetésük közben meghozzák a szomorú hírt, hogy Rózi meghalt. Készen felbontottnak tekint a szövetséget Borics, miért a feldühödött kinok felkoncolják.

E rövid tartalomról is kitűnik, hogy

Borics nem elég önálló, tragikai alak s tulajdonképen anyjától szenved, mi tragikumát másodrangúvá süllyesztí.

Sokkal nagyobb sikerrel művelte a vigjátékot. Költői vénája inkább e műfajhoz vonzódtott, mint az élet megrázó eseményeit jelenítőhöz.

Legvigigabb, legcsapongóbb képzelete a „Liliomfi”-ban, melyben a vándorszínészetet, falusi, kisvárosi élet mutatja be.

Szilvai Tódor professor publicus ordinarisnak volt egy nevelt lánya, kit, mint-hogy felesége nem türethet házánál, Kolozsvárt neveltetett a nevelő-intézetben. — Nyolcz évig élt Mariska ott gond nélkül, mikor Kolozsvárra vetődik valami Liliomfi nevű színész, Szellemyi segédjével s áldozni kezdenek Thália oltárán. Ez a Liliomfi Szilvai professor unokaöccse volt, de minthogy nem volt kedve semmiféle tudományhoz, miután vagyonát elverte, felcsapott vándorszínésznek.

Lakásukat Camilla urhölgynél bérelték ki s ősi szokás szerint nagyban csapták a szelet az öreg nagysámmak, míg az igaz szerelem gyöngéd lehelle a viruló Mariska kisasszonyt illette meg. Már megis egyeztek, mikor öméltsége Szilvainé meghalálózván, Mariskának haza kellett távoznia. Mielőtt még az incziens megtörtént volna, Mariska Liliomfi társaságában valami szindarabban akart játszani, de az öreg Szilvai közbelépése mindent megakadályozott. Hollette Camilla lépett fel. Szereptanulás közben összezőrdült a pereputty s Liliomfi kijelenti, hogy bizony Mariskát feleségül veszi, mert belőle még jeles színésznő lehet, de Camillától még a színpadon is félni fognak. Camilla haragjában minden rosszal fenyegetődik, Liliomfi azonban nem tágít, mire Camillának azon szavaira, hogy majd megvált, mit szól ehhez Szilvai, Liliomfi kison szobájából Szellemyi füleibe dörgi: „Itt van a nagybátyám; pusztulunk kell!”

A kis szoba ajtaján át mindent kihallgatott Liliomfi, amit Szilvai, Camilla és

Mariska beszéltek egymással. A professor ur szeretné látni unokaöccsét, a komédiást, de Szellemyit látja meg, kit vörös orráért kinevet.

Tehát Szilvai és Mariska hazafelé indulnak, Liliomfiék szintén arra mennek, de rájuk sötétedvén, meghálnak a teledgi fogadóban, Kányai fogadósánál, kinek Erzsike nevű lányát Svartz fiával jegyezték el, bár az Gyuri pinczérrel esküdött titokban hűséget. Gyuri pinczér a belépő Liliomfiában megismeri adósát, ki elsőkött 17 frt. 19 krajczárjával, megakarja gyalázni, de kigyőznek, ugy, hogy Liliomfi segítségére lesz Erzi elsőköttetésénél. A belépő Erzsike, mint ál Svartz Adolf, Liliomfi leszdija, hogy olyan, mint egy kemence, Kányai-nak pedig megmondja, hogy ugy veszi a lányt feleségül csak, ha az megtűri magamellét másik 7 szeretőt; aztán hozományt annyi pénz kell, mennyit csak el tud kártyázni Bécsben. Kányai dühében leendő vejét kiakarja dobni, de arra a szóra, hogy az ál Svartz vendég, neki szoba kell, megcsendesült.

Liliomfiék nyugodtan vacsorázn kezdenek, mikor megérkezik az igazi Svartz s elkezdnek civódni, ki is lát az igazi? Gyuri döntése után Kányai kijelenti, hogy Liliomfiék, ha nem távoznak el egy óra keletén belül, kidobtatnak. Ez órát az elítelték felakarván használni, tovább vacsoráznak, mikor szekér zörgés hallatszik s megérkezik Szilvai professor. Menekülni lehetetlen, tehát szembesülni kell. Az öreg professor nem ösmerve fel unokaöccsét, faggatja, mondaná, meg, ki az Liliomfi; Liliomfi minden kérdést elhallgat, de semmire nem felel, mire Szilvai elmondja Liliomfinak historiját s a lányszöktetési historijánál megkérdezi lányától: „Mit gondolsz, Mariskám, elsőkött-e az a bizonyos kisasszony az olyan kalandorral?” Mariska szemeit lesütve feleli, hogy ha valakit szeretünk, azért szeretjük, hogy felesége legyünk.

Ebéd után a professor lefekszik aludni, lányához pedig behívja Erzsikét.

nem tesz, mert minden tényezőt meg kell halgatnia és minden számbavehető körülményt meg kell fontolnia a kormánynak, mielőtt ilyen kérdésben véglegesen döntene. Abból, hogy ily tömegesen jöttek föl a város lakosságának sorából, azt következtetheti, hogy valóban az egész közönség rendkívül nagy sulyt helyez a kérelemre s éppen ezért nagyon köt moly megfontolás tárgyává is kell az ügyet-tennie.

Sport.

Bécsi lóversenyei.

A bécsi tavaszi meeting vasárnapi negyedik napján a 20,000 koronás államidíj Pécy Andor Monte Christoja vitte el Sorrento és Retour előtt. A szintén érkesen Kishé-venyert Cipő nyerte meg. A versenyéről részletes tudósításunk a következők:

I. Nyeretlenek versenye. Díj 3000 korona. Táv. 1100 méter. Lovag Wiener-Welten R. Negomljenje (lov. Seideman) első. Tot. 10; 68. Helyre: 50; 91, 88 és 114.

II. Handikap. Díj 3000 korona. Táv. 1200 méter. Jankovics-Bécsán Gy. Pajtás-a (lov. Wakingen) első. Tot. 10; 21, Helyre: 50; 65, 86 és 136.

III. Kishé-venyert. Díj 6000 korona. Táv. 1600 méter. Ubbritz Zs. báró Cipő-a (lov. Taral) első. Tot. 10; 37. Helyre: 50; 68, 74 és 73.

IV. Államdíj. Díj 20,000 korona. Táv. 2400 méter. Pécy A. Monte Christo-ja (Taral) első. Tot. 10; 27. Helyre: 50; 61, 62 és 104.

V. Eladóverseny. Díj 2000 korona. Táv. 1300 méter. Megyeri Krausz L. Klár-ja (lov. Fries) első. Tot. 10; 159. Helyre: 50; 125, 72 és 67.

VI. Turul gátverseny. Díj 3000 korona. Táv. 2400 méter. Gróf Korinszky Fr. Applaus-a (lov. Fejes) első. Totalizátor 10; 13.

VII. Akadályverseny. Díj 3000 korona. Táv. 3200 méter. Brachfeld L. Gyopár-a (lov. Slina) első. Totalizátor 10; 70. Helyre: 50; 111, 80 és 315.

IRODALOM.

Bajza József. Ez a czime annak a magvas, nagy utánjárásal, gonddal megirt tanulmányának, melyet Czvetkovics Jenő bocsátott közre. Bajza életét, munkásságát mondja el, fűz azonban olyan megjegyzéseket is hozzá, melyek éles látásu szemre és vizsgáldóni tudó kritikai észre vallanak. Ezt azért emeljük ki különösen, mert írjuk a kereskedelmi akadémiái hallgató, tehát egészen fiatal ember, kinek a tisztult irodalmi ízlése míg egyrészt az irodalmi professzort dicséri, másrészt a növények reményre jogosító tehetségét. A füzetkén az ára is fel van tüntetve: 50 fillér.

Lónyay grófné idegbeteg.

Szomorú hír Nizzából.

Néhány való jó trónörökösünk a kapuczinusok kriptájában alussza örökalmát. A királyi tragédia okozta megdöbbenés csendes visszalelékezés csak a mai napon. A kegyelet és a szeretet. Minden földi hibáktól menten képzeljük őt magunk elé, a dőleget, a jót, a nemest, a ki a mi szívünk bálványá vála. És azok is kedvesek lesznek nekünk mindenha, a kik környezetében éltek. A kik ismerték az ő nemes szívénél megnyilatkozásait s a kiket ő teljes szívvel szeretett.

S most olyan hírt kapunk Nizzából, a mely a legigazabb fájdalommal tölt el bennünket. Azt suttoja a fama, hogy Rudolf trónörökös felesége, a mi „magyarrá lett asszonyunk“, a mint szeretnők őt nevezni — gróf Lónyay Elemérné — beteg.

Azok a magyarok, a kik Nizza balzsamos levegőjét szívják teletűdövel magukba, a megszokott sétat alkalmaival gyakran függesztik szemüket egy előkelő villa lefüggönyözött ablakaira, a melyen belül komoran, magabavonultan él Stefánia herceggasszony, most gróf Lónyay Elemérné.

Bizonysosat róla senki sem tud. A fiatal gróf e tekintetben senkinek sem ad felvilágosítást. Ha néha-néha meg is jelen az ismert sétat-

nyok magányosabb helyein, egyedül angol inasa kíséri s viselkedésük, magatartásuk olyan, hogy az eleve kizár minden közéletet.

Nizzában azonban mégis tudják, hogy Stefánia súlyos agy-ideg-bajban szenved, teljesen olyan tünetek közt, mint a volt szerencsétlen mexikói császárné. Órák hosszáig ülőfélől karosszékekben, fiaim, halvány arczát kezeibe temetve s ilyenkor senkit sem tűr meg maga mellett, még férjét sem. Ilyenkor nem szabad háborgatni, mert indulatromban vesz rajta erőt, a melyet teljes kimerültség szokott követni.

A baj komolyságával kezelő orvosai tisztában vannak, nem is titkolják ezt gróf Lónyay Elemér előtt, akinek arczán ott van mindig a vigasztalan, a kétségbeesett szomorúság és levertség.

Beszélik, hogy a volt trónörökös előtt régi emlékeit, régi állapotát, főhercegnői rangját felemlíteni nem szabad, mert ilyenkor görösös sírás vesz rajta erőt, a melyet nagynehezen, vagy egyáltalán nem lehet csillapítani. Éppen ezért eltesznek előle mindent, a mi régi rangjára emlékeztetné.

— Beteg a grófné, suttogják lábujjhegyen járva a szálló folyosóján, beteg a trónörökös, rebesgetik szomorúan az arra sétáló magyarok s míg valahol messze, egy magas pálmától övezett kioskban felhangzik a magyar cigányok andalító zenéje, (talán a trónörökös kedvenc nótája) az a bánatos, szomorú dal, hogy: Édes anyám is volt nekem...

a felfüggönyözött ablakok mögött megered a könye a sápadt fenséges asszonynak s a zene végső elhaló hangjai beletemetkeznek fuldokló, görösös zokogásába.

Tanügy.

A kolozsvári áll. tanítónőképző intézetben az 1904-5. tanítási év I. évfolyamára 30 növendék vétetik fel. Folyamodni lehet május 1-től 31-ig bezárólag; később érkező kérvények nem vétetnek számításba. A folyamodást a nagym. vall. és közoktatási m. kir. miniszterhez kell intézni és a tanítónőképző intézet igazgatóságához beterjeszteni. Felsőbb osztályokba való felvételek a növendékek rendkívül nagy létszáma miatt nem eszközölhetők.

Részletesebb tájékoztatást nyújt a Hivatalos Közlöny ápr. 1-i száma és felvilágosítással mindenkor szívesen szolgál a tanítónőképző igazgatósága.

Kolozsvárt, 1904. ápr. 19.

SZINHÁZ.

A titkok. Wolt Pierre bájos vigjátéka gyér számú közönséget vonzott tegnap este színházunkba. A részvétlenség mintha színészeink előadására is kedvtelen hatással lett volna; legalább az összejárt nagyon is vonatott és erőltetett volta ilyesféle engedett következtetni. Az egyes szereplőkről mi újat sem mondhatunk.

Aranyvirág. Huszka—Martos operettje holnap részben új szereposztással kerül színre. A czimszerepet Harkányi Gizella, Bepott—Székely, a vendégjáték Nagy Imre játssza. Kassai, Károlyi L. Mészáros megtartották régi szerepeiket.

Pry Pál, a kitűnő angol bohózat csütörtökön kerül színre.

A tudós nők. Molire klasszikus vigjátéka lesz vasárnap délután a XII. ifjúsági előadás.

A modell. Souppé operettje szombaton kerül színre új betanulással, a czimszerepben Károlyi Leonával.

Heti műsor:

Szereda: Aranyvirág.
Csütörtök: Pry Pál.
Péntek: A vándorlány.
Szombat: A modell.
Vasárnap d. u.: Tudós nők.
Este: A modell.

hogy jól történt mégis minden, mert most vannak az esküvők.

Szilvát majd a gutta üti meg álmában s törvénnyel fenyegeti a csaló Kányait. De az büszkén mutat a közeledő párra. „Hát ki ez a fiú?“ kérdi bámulattal Szilvai. „Ki? Hát Szilvai ur gyámja, a pincér.“ „Kelmédet látó tettek, ez nem az én gyámfi, az én gyámfiam Szilvai Gyula.“ Mariska örömmel üdvözlí Erzsike asszonyt, majd atyjához fordul s megszűgja, hogy Szilvai Gyula senki más, mint Liliumfi. Közben elővánszorog Liliumfi is és azt mondja, hogy Mariskáért újra Szilvai Gyula lesz. „Vegyétek eladásomat!“ — szól Szilvai. Most azonban Kányai fenyegetőzik perrel, mire Liliumfi azt mondja neki: „Az ur is rá akarta szedni gyámjamat! Mi rászedtük az urat, az ur pedig maga magát, quittek vagyunk!“

Látjuk mind a cselekmény, mind pedig a személyek szereplése egészen helyén való, a komikum teljes.

A szép ikrek.

A Lady Vale szerzőjétől.

Fordította: Amica.

(41.) (Folytatás.)

Én magam sem tudom, hogy mit gondolok, vagy mit kívánok. Ó nagyon kedves és nagyon ígéző. És én magam is gyakran érzem magamat kedveségének az ígérete alatt; és mégis — talán csak féltékenységtől — nem tudok tudok örülni. Meg vagyok rémülve, zavorodva.

— Geoffrey miatt, vagy a leányért? — Nem tudom. Attól félek, hogy a testvérem tévedést csinál. Kourtland ur, mondja meg nekem: tudja-e a férfi mindig, hogy az a szerelem, melyet érez, mikor igaz, hű és szent, és nem képzelgetések a szüleménye?

Diána nagyon komolyan nézett rá. A társra szemébe csodálatos fény villant, mely előtt a leány lestitette a szemét.

Kolozsvári vasutasok gyűlése

Kolozsvár, ápr. 19.

Országsszerte nagy az izgatottság a vasutai körében. Zúgás, elégedetlenség nyilatkozik mindenfelé.

A végeleseredés tünetei nyilatkoznak meg a vasutasok körében.

A máskor szorgalmas, pontos rendszerű vasutasok ma az elkecseredestől és izgalomtól képtelenek dolgozni.

Országsszerte minden vasuti bűróban fenn akadt a munka. Csak a legszükségesebb teendőket csinálják meg.

Csak napok kérdése a sztrájk. Ez egyértelműleg el van határozva.

Budapestben nem akarják belátni a helyzet borzasztó súlyát.

Pedig egymás után kapja a miniszter a panaszos táviratokat.

Ujzsolna, Érsekújvár, Pozsony.

Egyik sürgöny levelünkéből a legújabb értesítést az alábbiakban közölük:

Az ujzsolnai bizottság egyesülve az érsekújvári és a pozsonyiakkal a következő táviratot küldte Hieronymi miniszterhez:

A nagyméltóságod által benyújtott javaslatot nem fogadjuk el.

A javaslat ki nem elégít minket. Ez reánk nézve sértő és lealázó. Azt nem fogadjuk el.

Követeljük a törvényjavaslat visszavonását és a memorandum összes pontjainak megfelelőleg egy új javaslatot kérünk benyújtani.

Jelszavunk a két fizetésrendezés. Pragmatika és egyesülés.

Az ujzsolnai bizottság.

A szaggatott, pongyola össze állításról is látszik az elkecseredestől és izgalomtól. Ez után jön a szörnyű sztrájk. Negyven-ezer ember retentő hatalmának megnyilatkozása.

A kolozsváriak mozgalma.

A kolozsváriak mint említettük, tegnap d. u. 4 órák gyűlésezték az Emketeri szövetkezeti helyiségben.

A terem zsúfolásig megtelt. Az atmoszféra fojtó volt.

Bereczky segédtitkár elnökölt.

Filisz Lajos fogalmazó ismertette a javaslat sérelmes és elfogadhatatlan voltát.

Vári ellenőr szintén hangoztatta a sérelmeket és tiltakozni kíván a javaslat ellen.

Spaller távirat-felvigyázó, Szabó mozdonyvezető, Konrád művezető fejtették ki a sérelmeket.

Három év óta sürgetik a fizetésrendezést. Most így akarja a miniszter megcsufolni a szegény vasutasokat.

Kifejtették, hogy a miniszternek ezt a rendezését még tárgyalni sem érdemes.

Végül Oláh Lászlónak felszólására elfogadták az alábbi határozati javaslatot:

A vasutak fizetésrendezésére az országgyűléshez beterjesztett törvényjavaslat a tisztviselők, altisztok és szolgákra nézve felette sérelmes. Azt tárgyalásra alkalmasnak nem tartják.

A bizottság határozatképpen kimondja, hogy e javaslat tárgyalásába nem is bocsátkozik.

Felkéri az országos bizottsági elnökséget, hogy a kereskedelemügyi miniszter a memorandumokban foglalt alapelveknek megfelelően, haladéktól nélkülül új törvényjavaslatot készítsen s oly időben nyújtsa a képviselőházhoz, hogy az május elseje előtt törvényerőre emelkedjék.

A bizottság ezt általános helyesléssel fogadta el s ennek értelmében a kerületi bizottsághoz a következő sürgönyt menesztette:

Mai bizottsági ülésünk határozatilag kimondotta, hogy a törvényjavaslatot sérelmesnek s az országos nagygyűlést mielőbb, mindenestre azonban még a javaslatnak pénzügyi bizottságban való tárgyalása előtt meghívandónak tartja. Földessy erre táviratilag felkérte.

Ez volt tegnap.

Ma nagy az izgatottság. Fokozza az elkecseredest a terrorizálás, mert megtagadták a szabadságot és szabad jegyet.

Holnap mi lesz, azt nem tudjuk.

Ha nem intézkednek sürgősen, kiszámíthatlan következmények lesznek.

Hogy árulók és spicizlik is vannak, akik nem szegyeneknek kollégáinkat befektetni az kétségtelen.

Két állomásfőnöktől tartanak annak, kiknek neveit a legnagyobb szidalmazások és átkozódások között emlegetik.

A helyi bizottságot báró Feilitsh Art-hurné ömlga arról értesítette, hogy férje beteg s így nagy sajnálattal nem tehet eleget a vasutasok kérésének, a kik közbenjárásra kérték fel.

Ugy látszik, szétszakadtak immár mindazok a kötelékek, a melyek a szegény vasutakat lenyűgözték.

Most hangot adnak ama panaszaiknak is, hogy az előkezesi egyesületekben a központi főbb tisztviselők a kisebbek filléreiből sine kurákat élveznek.

Ugyancsak sine kurákat élveznek a nyugdíjra befizetett összegekből is.

E miatt rendkívül csekély kamatot hajtanak azok a roppant milliók, melyeket a szegény vasutasok véres verejtékekkel végzett munkájuk díjából fizettek be.

A sztrájk nyomán ezért most számadással késülnék vonni az intézkedést.

A katasztrófa mint előre látható, a sztrájk után borzasztó lesz. De mint erős égi háború után itt is meg fog tisztulni a levegő.

Ha tehát jönni kell a sztrájk, nézzén mindenki férfias nyugalommal annak előbe. Bátorssággal, mérséklettel, a helyzet tisztázásához és az egészséges kibontakozáshoz szükséges higgadsággal kell viselkedni. Az önző érdekek hajhászását teljesen el kell kerülni.

János, a kis szedőgyerek.

Van Kolozsvárnak Mátyás-szobra, Bora, amely néha hamis, Van messze földön híres lánya, Van híres káposztája is, Van Eke, Emke, s lesz színháza, Márványba faragott remek, Mindezen emlínt; e dal tárgya János, a kis szedőgyerek.

Ha látnák sápadt, halvány arczát, Okos, fekete szeméit, Melyben, mindig gonoszok tűz ég Csak, ha lesüti, úgy szelid, Ha jár, a szellőt messze hagyja Eltűnnek utcák és terek, Röpül a kézirat csomóval János a kis szedőgyerek.

Ne higgye senki, hogy nem tudja A mit a papir rejtget, Mikor szedi, elcsajátit, sok Bölcs, jól kipróbált elveket. S ha kérded ezt, azt, felel rája, Helyesebben már nem lehet. Korán metrompás lesz bizonynyal János, a kis szedőgyerek.

A japán-orosz háborúról Mindent tud. Ajánl és fogad A postáról ő szállítja el A pesti telegramokat. „Petropavloszk elűltyedt végre A fehér atyuska remeg! Éljenek a japánok!“ — zugja János, a kis szedőgyerek.

Érdeklí a politika is Szidja a Tisza — stikliket, S nagy titokban haza szállítja A Bartha — vezérezkiket. Csak akkor nem kedves a János, Ha kéziratért kesereg, Szidja, ámdé büszkén mosolyog János, a kis szedőgyerek.

— ért.

MINDENFÉLE.

— Április 19.

— Birósági tisztviselők fizetés rendezése. Kolozsvárról Jékey Dánielt, Nagyszombatról Gödri Sándort választották tagoknak egy 30-as bizottságba a törvényeséki bírák. A bizottság csejja előkészíteni a fizetés rendezés ügyét. E czéllból május 8-án délelőtti 10 órák a budapesti törvényszék Alkotmány-utcai tanács termében gyűlés tartatik. E gyűlésre a komáromi kir. törvényszék és bíróságok, valamint ügyészek külön memorandummal járultak. Ebben, a mostoha rendezés miatt tesznek szót. Egyenlően „pótlékolták“ a bírakat fiatal írnoikaikkal. E miatt panaszkodnak.

— A kolozsvári piac drágasága és a nemzeti kaszinó. A nemzeti kaszinóban élénken tárgyalják a kolozsvári piac drágasági viszonyait. A helyzet javítását akképen látnák elérhetőnek, ha visszavonult mézárosok, állatorvosok, gazdák vennék a dolgot napirendre s a teendőket megbeszélnek.

A majorság piac megvédését az alkuszok és kofákkal szemben úgy képzelnék, ha a város azt tenné, a mit Kolozsvári László miniszteri bizos a Herkules fürdő. Ő a határra kiküldött csendőrökkel tiltatja el a gyarmolcs elővételt. Persze, a mi erőltelen rendőrségünk, mint a nyárfa levél úgy reszket, úgy fél, minden erősebb cselekvéstől.

— Májusi ünnepély Kolozsvárt. A kolozsvári házbérséggyűző fillér-egylet, melyet segélyezései miatt Kolozsvár igazi szegény méltán áldanak, május hó 8-án nagyszabásu májusi ünnepélyt rendez a sétaterén. Tegnap, f. hó 18-án ebben az ügyben népes választmányi gyűlést tartottak jóságos asszonyaink Kozma Ferencné elnököl lakásán. Résztvettek a gyűlésen: Szvacsina Gézané, Kiss Sándorné alelnökök, Dávid Antalné, Böhm Mihályné, Gyulay Árpádné, Lehman Róbertné, Mikó Imréné, Kónya Rachel, Kuszko Istvánné, Schwartzl Adél, Várhelyi Béláné, Pohl Istvánné, Geréb Mártonné. Határozatba ment, hogy a megszokott mulatság és látványosságokon kívül két gyönyörű előképet is bemutatnak és az ünnepélyt az ifjúság táncmulatsága fogja bezárni. Rosz idő esetén a májusi ünnepélyt egy héttel későbbben tartják meg. A gyűlés a fardhatatlan elnök elttetésével oszlott szét.

— Kossuth Ferenc a kiegyezésről. Lapunk mai számát őrizze meg minden olvasó, hogy ellenőrizhesse, hogy párt és vezér megfogják-e tartani szavukat, a melyekről a következőket írják:

Köztudomásu, hogy a parlament ellenzéke a legerősebb harcot szándékozik indítani az Ausztriával kötendő gazdasági kiegyezésre vonatkozó törvényjavaslatok ellen. Gróf Tisza István miniszterelnök a közgazdasági bizottságban oly nyilatkozatot tett, melyből joggal lehet következtetni, hogy Ausztriával a kiegyezést a 14. §. alapján is hajlandó megkötni; természetes tehát, hogy a függetlenségi és 48-as párt ez ellen a leghatározottabban állást foglal. E kérdésre vonatkozólag Kossuth Ferenc, a függetlenségi párt elnöke a bécsi „Zeit“ tegnapi számában feltűnést keltő cikket tesz közzé. Kijelenti ebben, hogy amennyiben a kormány az Ausztriával kötendő kiegyezést a 14. §. alapján akarná megkötni, a függetlenségi és 48-as párt az *obstrukció legerősebb eszközeit is igénybe venné*, hogy azt eme, az 1867: XII. t.-c.-be ütköző szándékban megakadályozza.

— Pénzverés és pénzforgalom. A hivatalos lap tegnapi számában közlésezi az állami számvevőszék a folyó év I-ső negye-

magához jutni, pedig azt hiszem, hogy valósággal csak néhány másod perc múlva volt. Át jöttem, hogy magát lássam! És örülök, hogy nincs semmi komolyabb baja!

— Természetes, hogy nincsen! Oh, itt hozzák a meleg pálinkás vizet! Gondoltam, hogy ettől nem menekülök! Utálatos ital! De azt hiszem be kell vennem. Így ni! Juj be undok! Nem hiszem, hogy valaha kísértetbe jöjtek, bánatomat az erős italba fulasztani! És most, Diána, menj szaporán és Kláráról hozz száraz ruhákat — én az ő ruháit mindig el tudom viselni — és tudom, hogy ő több rendbeli öltözetet hozott ide magáért. És aztán e takarókból kibontakozva felöltözök és a fedélzetre megyek. Anyit mondhatok maguknak, hogy az utolsó nap mulatásáig nem fogom megosztani magamat! És Varcoe Klaudnak meg akarom köszönni. Azt kívánom, hogy bár láthatam volna midőn azt cselekedte. Pompásan festhette!

Francsák nem lehetett visszatartani. Az anyja szerette volna őt a nap hátra levő részén az ágyban tartani, de a pusztá említtése olyan nevetéssel volt fogadva, hogy engedelmességet nem lehetett tőle reményelni. És a leány tényleg a vízbe merülés és rövid idei eszméletlenség után, egy cseppet sem látszott rosszul lenni és midőn a barátja ruhájába felöltözött, még mindig nedves kondor hajára egy csinos matröz kalapot téve oly kedves volt és oly vidám, és a saját szerencsétlenségéből olyan tréfát csinált, hogy senki sem tudta vakmerőségért komolyan megdorgálni, Geoffreit kivéve, és Francéska oly kedves szemtelenséggel válaszolt a mi általános nevetést idézett elő.

Tényleg, Francéska volt a nap hősnője, és ő ezt nagyon tudta élvezni. Varcoe Klaud, miután a hotelbe ment átöltözködni, mint a Lord Silverfall vendége visszatért ebedre és Francéska mellett ült, aki nem hagyta felhasználatlannal az alkalmat, hogy megmentőjével az ösmeretséget megerősítse.

(Folytatása következik.)

nak a léposóhihez vinni, mely irányba az uszót jönni látták. Varcoe ur az, a ki a testvérem megmentette!

— Varcoe! Ez a Varcoe Klaud? kérdé Kourtland élénken. Nagyon örülnek, ha egy perczig beszélhetnék vele.

Diána nem hallotta, ő a testvére megmentésével volt elfoglalva és öt percz múlva az anyjával egy nagy kabinban, a vakmerő Francéska élettelennek látszó alakja felibe volt hajolva, a ki azonban néhány percz múlva teljesen magához jött.

— Nemde ügyesen csináltam? — voltak az első szavai. És az emberek milyen kiabálást és sikoltozást vittek véghez. En hallottam őket! A verseny megtörtént? és nézte valaki? Remélem, hogy mindenki az én elmerülésemet nézte. Ki húzott ki a vízből?

— Varcoe ur uszott ki utánuk; a csónakok oly szorosan voltak egymás mellékelve, hogy alig tudtak mozogni. A tért éppen az előtt tették szabaddá. Oh, Francéska, Francéska, milyen rossz leány vagy! Mikor tanulod meg magadat helyesen viselni!

— Soha, mamikám — soha! Azt ne várja tőlem. De örülök hogy Varcoe Klaud volt az aki megmentett. Én bámúljok vagyok — ő olyan rendkívül szép férfi — azt gondolom, hogy ezen tette után szerelmet vallok neki. Mamikám, én nemokára tizenhét éves leszek. — Ugy-e szeretné ha egy szép, nagy erős férjem lenne?

Nem gondolja, hogy Varcoe ur lenne a legalkalmasabb személy?

Amit Francéska az ő szeszélyes modorában beszélt, félig komolyan és félig tréfásan, Linda lépett a kabinba és Diána különös kifejezést látott a szemében, midőn a Francéska szavait hallotta. De az a kifejezés oly gyorsan tűnt el, hogy bajos volt meghatározni, hogy ott volt e az valaha vagy nem.

— Oh, Francéska, menyire örülök, hogy a hangját hallom! — mondta Linda megkönnyezéssel. Borzasztó volt magát, a vizalá merülni látni!

És úgy látszott mint ha senki sem tudna

déig vert, forgalomba bocsátott és részletben maradt fémváltópénzek állandéként szóló kimutatást. A kimutatás szerint az említett évenyegedben újabb pénzverés egyáltalában nem volt, de a korábban vert bronzérmekből újabb is nagyobb mennyiséget bocsátottak forgalomba, nevezetesen 2,907,000 darab két filléres és 544 ezer darab egyfilléres. Ezekkel együtt most már 202,534,703 darab kétfilléres és 36,988,800 darab egyfilléres van forgalomban. Készletben van még a kétfilléresekből 83,742,400 darab, az egyfilléresekből 41,011,200 darab, összesen 2 084,960 korona értékben. A 3,840,000 darab ötkoronás és a 60 millió darab egykoronás ezüstérmeket, valamint az 54 millió darab 20 filléres és 72 millió darab 10 filléres nikkelérmeket már korábban kivertek és át is adták a forgalomnak.

— **Papválasztás S.-Sz.-Györgyön.** S.-Sz.-Györgyről írják:

Két napon keresztül tartott szavazás után eldőlt a verseny.

A szombati választáson az ötjelölt közül abszolút többséget egyik sem érhetett el. Bedőházi Jánosnak a választás lozárásánál 1 egész és $\frac{2}{3}$ szavazata volt; Benedek Árpád 24 egész és $\frac{2}{3}$, Péter Károly 22 egész és $\frac{1}{4}$, Szécsy Ferencz 59 és Ujváry István 72 egész és $\frac{1}{4}$ szavazatot nyert az első szavazáson.

Vasárnap reggel a legtöbb szavazattal bíró két jelölt: Szécsy Ferencz és Ujváry István között kellett újabb választani.

A választás délután négy óra körül ért véget, a mikor az elnök kihirdette az eredményt.

Beadatott összesen 571 szavazat, mely teszt 193 $\frac{1}{2}$ szavazatot. Ebből Szécsy Ferencz felvinczi lelkész száznyolcz egész $\frac{2}{3}$ szavazatot nyert, Ujváry István harasztosi lelkész nyolczvannégy egész $\frac{2}{3}$ -ad szavazatával szemben, tehát Szécsy Ferencz huszonhárom egész és hétnyolczad szavazattöbbséggel a sepsiszentgyörgyi ev. ref. egyház első papjává választást meg.

— **A kolozsi választás.** Kolozsról írják:

Szerdán egy nagyobb deputáció megy Kolozsvárra, hogy felajánlják a függetlenségi párt által kijelölt egyénnek a képviselőjelöltséget, mert Rónay Elemérrel nincsenek sehogys megelégedve. Programbeszéde, a melyet írásból olvasott nagyon kedvezőtlen benyomást tett elanyira, hogy a választók alig várták végét és egy nemzeti zászlóval megindulva, hatalmasan eltették a függetlenségi pártot. Több helyen letépték a Rónay zászlókat és megabozogolták.

Igen érdekes, hogy a kormánypárti választók részére vasárnap egy szekér *Schicht-lesz szappan* érkezett. Hogy ez mire jó? Ezt csak a kormánypárt nagy moguljai tudhatják. Mindenesetre egy új korteszédsi eszköz, a mely híressé fogja tenni ezt a választást. *l.*

— **Az Erdélyi Múzeum Egylet** ásványtárának egy 55 cm. magas és 33 cm. széles kristályos sókeresztet ajándékozott Lakatos Gedeon. Az egyesület igazgató választmányja az ajándékozó nyilvánosan is köszönetet mond.

— **Étel-és ital árjegyzék Port-Arthurban.** Hogy aránylag, mily jutányosan lehet Port-Arthurban enni és inni, az kitűnik a várparancsnak által jóváhagyott alábbi vendéglői árákból. Megjegyezzük, hogy az árak rubelben (a mi pénzünk szerint körülbelül 3 koronát) és kopekben (valamivel több, mint 3 fillér) vannak feltüntetve.

3 ételből álló ebéd, beleszámitva teát vagy kávét is	1 rubel 20 kopek
1 husleiből álló vacsora	40 "
Beefsteak filetből	50 "
Gombás filel	65 "
Bécsi szelet	67 "
Borjuszélet	60 "
Sertéskaraj	70 "
Fácán	50 "
Rostélyos	75 "
Sonka túrkörtőjással	45 "
Egy csésze tea	40 "
Egy csésze kávé	25 "
Egy pohár cognac	20 "
Egy üveg cognac	3 "
Egy üveg sör	75 "
Egy üveg marsala	2 "
Francia bor üvegenként 1 rubel 50 kopektől	3 50 -ig
Egy üveg francia pezsgő	6 "
Különböző likőrök üvegenként	5 "
Egy pohár likő	20 "

— **A tojás Dániában** egyike a fő jövedelmi forrásoknak. Tavaly 334 millió darabot szállítottak ki, többnyire Angliába 25 millió korona értékben. A forgalmat „Dansk Andelsk Aegxport“ nevű társaság eszközöli, mely 1895-ben alakult s már is 26000 tagja van. Főtevékenység megbiroztatásában rejlik. Minden tag köteles a tojásra rányomni az ő tagszámát és a tojás keletét. A ki csaláson érnek, először megbüntetik, másodikor kicsapják a társaságból. Ennek a szolidaritásnak eredménye az a vakhí, mellyel a dán tojást az angol piacon keresik és fizetik.

— **Mit történt az éjjel.** A férj a korcsmából két óra felé vetődött haza. Dörömbözní kezdett a kapun. Egy fél órai lármázás után bebocsátást nyer. Az asszony nem tesz szemrehányást, tehát a férfinak kell bele kötni az asszonyba. Mert már ugy megszokta részegen a pörpártvat, hogy nem tud el lenni nála nélkül.

— Mért nem szólsz? Hova lett a sárkány nyelved?

Az asszony leül a székre csendben.

— Add ide a pánttoflimat asszony.

Az asszony rá se hederít.

— Eh, megyek vissza, hol a nagykabátom kérem a szekrény kulcsát.

Az asszony felugrott. Két karját felemelve futott a szekrény felé.

— A kulcsot elvesztettem . . .

Töröm fel!

— Nem, nem . . .

A férj kiment zúzó szerszámokért. Azalatt a ruhaszekrény kinyílik és a tartalma átsétál egy díofaszínű sifonerbe.

A férj dühölt elkékvülve tör fel a zárat.

Az asszony halkán gulyósan kacag.

— Nem kell a kabát. A te sálád kell!

Add ide . . .

— Nem, nem . . .

Neki rohan a másik szekrénynek. Ropog, recseg, s szörnyűen siró hangokat ad. Mintha megsulyosodtak volna a ruhák benne. A ruhák nem fásultak meg, csak a férfiak az ivásban.

Az asszony könyörög.

— Az ebédől fiókjában van a kulcs!

A sifoner kitérül s az asszony kitűnő ideájából a kémény a legbiztosabb hely.

A béke helyre áll. A férj otthon marad. A férj félálmosan.

— Te, mi körmöl a kéményben?

A szelek bujtak bele, cukros, vagy a macska és megcsókolja hoszan az ura ajakát.

— **A nagyenyedi „Kossuth Lajos” asztaltársaság.** XII. rendes összejövetelét folyó évi április hó 20-án szerdán este 8 órakor tartja meg a „Tigris”-hez címzett vendéglőben a következő műsorral: Szaval Gerendi Albert. Felolvas térképmagyarázattal az erdélyi magyarországi térségekéről Gergelyi István. Szaval Lakatos Albert. Énekel Bihari Béla tan. Felolvas Szabó Károly író. *Koszorúk a nagyenyedi legyilkoltak* sirján. — A márciusi összejövetelen Nagyenyeden jelen volt hölgyek vállalkoztak az 1849-ben legyilkoltak vármelletti sirjára május 1-től október végéig minden vasárnap élővirág koszorút helyeznek. A nagyszámú jelentkezők közül, a kik még részt kívánnak venni e kegyeletes ténykedésben, e hó folyamán értesíthetik az elnökséget.

— **Magyar lovak Japánban.** Triesztből írják, hogy az ottani hajótársulatok képviselőivel távirati tárgyalásokat folytat a japán kormány, több lőszállításra alkalmas nagyobb hajó megvétele, illetőleg kibérlése tárgyában, melyeken magyar lovakat akarnak szállítani a japán hadsereg részére.

— **A kolozsvári önkéntes tűzoltóegylet parancsnokása** 1904. évi április hó 20-án, délután fél 7 órakor a tűzoltó-lakánya helyiségében gyűlést tart, melyen több egyleti ügyet intéznek el.

— **Kolozsvári szőlőművelési szakmunka.** A kolozsvári gazdaság egyesületét az érdem, hogy a szőlőművelés még a Szentgyörgyi szobornak is hasznára válk.

Isay József ev. ref. lelkész minden dolognak alaposan utánna néz. Így felfedezte, hogy a mult században Kolozsvárt a szőlőművelés szakszerűben folyt. Kiváló gazdák voltak, a kik utánna néztek a dolognak. Szorgalmas, alaposan képzett munkások lelkiismeretesen végezték a munkát.

Ma alig van néhány gazda, a ki a szőlészetet igazából érti. Ez is csak az intelligens osztályban van. Munkás egyáltalán nincsen.

Isay József, mint a kolozsvári gazdasági egylet elnöke felfedezte, hogy Hilbi Haller Ferencz, Haller Rezső és Haller Károly nagyatya a m. évszáz elején két könyvet írt a szőlészetről, a melyek ma is kincseknek érnek.

Egyik, az „Ugaros szőlőművelés” most újabb kiadást ért, a másik szőlészeti szótár kéziratban van meg.

Isay József felhívta a miniszter figyelmét ezekre a könyvekre.

A miniszter most külön levélben köszönte meg a kolozsvári gazdasági egyletnek azt a gondosságot, hogy a figyelmét felhívta a magyar szakirodalomban kitűnő helyet foglaló könyvekre.

A miniszter értesíti az egyletet, hogy a szőlő szótárt az ampelologiai forrás könyvek közé sorozta azonnal. Az „Ugaros szőlőművelés” könyvet szakbírálatra kiadta.

Tallian Béla földművelésügyi miniszter dr. Haller Károlyhoz is szép levelet intézet megköszönve a mű átengedését.

A levél szó szerint így szól:

Méltóságos Ur!

Fogadja Méltóságod őszinte köszönetemet azért a sziveségért, hogy az éteitől kéziratban maradt szőlőszótár, vagyis a szőlőfajok leírását ampelografiai cizólakra való leomlására átengedte. A központi szőlészeti kísérleti állomás és ampelologiai intézet igazgatóságát egyidejűleg utastottam, hogy azt másolatlanul, a kéziratot magát pedig közvetlenül Méltóságodnak mielőbb ártetlenül küldje meg.

Méltóságod emez ampelografiai és történeti szempontból nagybecsű kéziratnak a jelzett cizlára való átengedésével kiváló szolgálatot tett a magyar szőlőművelés ügyének, a melynek egy magyar ampelografiai kiadásával való előmozdítása is már határozatba ment.

Minthogy a szóban levő kézirat Méltóságodra nézve családi ereklyét képez, annak leomlására való átengedésétől tanusított sziveségét legméltóbban azzal vélem viszonzhatni, hogy őszintán nyilvánított hajlandóságához képest ötven (50) koronát bocsátok Méltóságod rendelkezésére azzal a felkéréssel, hogy azt valamely hazaifias Méltóságod által választandó jótékony cizlára fordítani sziveskedjék.

A fennbéli nevezett intézet igazgatóságát egyidejűleg utastottam, hogy a fenti összeget Méltóságodnak postai uton küldje meg.

Fogadja Méltóságod tiszteletem őszinte nyilvánítását.

Budapesten, 1904. évi április hó 12-én.

Tallian s. k.

Dr. Haller Károly a nagyapja munkájáért nyert tiszteletdíját a Szent György szoborra adományozta.

Tallian.

— **Kámfor a politikában.** Ki gondolta volna, mily messzeemenő hatásai nem lesznek még a japán-orosz háborúnak. Egy berlini távirat alakjában a japán-orosz háború most komoly fenyegetéssel lepi meg a világot. A japán-orosz háború kitörése óta ugyanis a kámfor ára nagyon felcsúszott. Most 20 márká a kámfor kilogrammja, de körülbelül két hónap mulva egyáltalán nem lesz kapható kámfor.

— **Jótékonyág.**

— **Legiszer Antalné,** felsegítésére Geschmeidi Ferencné urnó által gyűjtés kezdeményeztetett, melynek eredménye a következő: Geschmeidi Ferencné 2 kor. íj. Buzeczó Domokos 40 f. J. A. 40 f. K. Gy. 40

fill. B. J. 40 f. B. Gy. Gézané 2 k. összesen 5 kor. 10 fill.

A pénzt hozzánk küldték, az asszonyt felhívjuk annak átvételére.

LEGUJABB.

Az „Ellenzék” táviratai, telefon-tudósításai és sürgönylevelei.

Bizottsági ülés.

Budapest, ápr. 17.

A képviselőház pénzügyi bizottsága tegnap délután fél 6 órakor Falk Miksa elnökle alatt ülést tartott a magyar királyi államvasutak hálózatainak kibővítéséről, vasuti és más beruházásokról, valamint a szükséges költségengedélyezéséről szóló törvényjavaslat tárgyalása céljából. Az ülésen résztvettek a kormány részéről Lukács László pénzügyminiszter Hieronymi Károly kereskedelmi miniszter, Tallian Béla földművelésügyi miniszter, Berzevicsy Albert vallás- és közoktatásügyi miniszter, Popovics, Granzenstein, Zsilinszky, Mohay, Makfalvy államtitkárok, Ludvig államvasuti igazgató, Vajkay államvasgyári igazgató, Éberszám-vévségi főnök, Geduly Gyula vasuti igazgató. A bizottság tagjai közül Bedő Albert, Barta Ödön, Cseőrhó Gyula, Dániel Ernő báró, Hegedűs Sándor, Feltai Ferencz, Josipovich Géza, Justh Gyula, Kammerer Ernő, Komjáthy Béla, Neményi Ambrus, Schmidt József, Szerderkényi Nándor.

Elnök az ülést megnyitván. tekintettel arra, hogy a napokban az államvasuti tisztviselők fizetésemelése iránti törvényjavaslat tárgyalandó lesz, felkéri a bizottságot, hogy ezen javaslat tárgyalására előadót válasszon. A bizottság előadójul Cseőrhó Cyulát választotta meg. Ezután következett a napirend: a beruházási javaslat tárgyalása. Heltai Ferencz előadó kimerítő beszédben ismertette a törvényjavaslatot és ajánlta annak elfogadását.

Az olasz bor ellen.

Budapest, április 19.

Halas város száztágu küldöttsége tisztelettel tegnap Tisza István gróf miniszterelnök és Tallian Béla földművelésügyi miniszternél Babó Mihály országgyűlési képviselő vezetésével. A város közönsége ugyanis nagyszabású értekezletet tartott a mult héten, amelyen egyhangulag állást foglalt az olasz bor ellen és elhatározta, hogy ellene feliratot intéz a kormányhoz. E feliratot vitték fel a halasiak.

A miniszterelnök és a földművelésügyi miniszter együttesen fogadták a monstre küldöttséget. A feliratot dr. Nagy Mór polgármester nyújtotta át a miniszterelnöknek, felemlítve, hogy a városnak emines érdeke a magyar bor védelme, mert ötezer hold szőlője van, a hol ugy a termelő, mint a fogyasztó érdeke egyforma és reámutatott ama nagyfontosságú szociális érdekre, a mely a vidék munkásainak létfenntartását jelenti; végül arra kérve a kormányt, hogy az olasz bort semmiféle kedvezményben ne részesítse, átnyújtotta a feliratot.

A miniszterek a szokott sablon szerint válaszoltak.

Az állami tisztviselők községi adója.

Budapest, ápr. 19.

Az állami tisztviselők által fizetendő községi adó rég óta foglalkoztatja ugy a fővárost, mint az ország nagyváltó városait, melyek e kérdés rendezése érdekében számtalanszor fordultak felterjesztésekkel a kormányhoz. Most a belügyminiszteriumban ezen kérdéssel is foglalkoznak és valószínűleg már az ősszel be is terjesztik a törvényjavaslatot, mely az állami tisztviselők községi adóját körülményesen szabályozza.

Minisztertanács a vasutasok sztrájkja ügyében.

Budapest, ápr. 19.

Ma d. e. minisztertanács volt a vasutasok sztrájkja ügyében.

A minisztertanácsban a legnagyobb aggodalommal néznek a küszöbön álló sztrájk fejleményei elé.

Mérnökök a sztrájkoló mozdonyvezetők helyén.

Budapest, ápr. 19.

A minisztertanács határozatából Hieronymi keresk. miniszter megkereste a mű egyetemet, hogy szólítsa fel a szigorló mérnököket kik lesznek hajlandók sztrájk esetén a mozdonyok, vezetését elvállalni? Mint mondják, a szigorló mérnökök nem vállalkoznak, mert a veszély nagy s a felelősség óriási tekintettel arra, hogy a járó művek, valamint az aléptírnény a sztrájkolók rombolásának ki lehet téve.

Megezáfolt híresztelés.

Pétevár, április 19.

Pflug tábornok megezáfolja a híreket, mintha Port-Arturt a japánok megszállották volna.

A delegációk.

Budapest, ápr. 19.

A legmegbízhatóbb forrás szerint, a delegációk május ötödikén ülnek össze Budapesten. A király 6-án fogadja a budai várpalotában a közönséges bizottságokat.

Vasutasok mozgalma.

Budapest, ápr. 19.

Az ország minden részéből jelentik, hogy a vasutasok körében óriási az elkeseredés a betérjesztett javaslat miatt.

A budapesti kerületi nagybizottság tegnap tartott értekezletén elhatározta, hogy a Lukács László által szombaton benyújtott javaslattal szemben a képviselőházhoz fordul jogos igényeinek meghallgatása és orvoslása végett. Reméli, hogy az országgyűlés tekintettel lesz arra a súlyos szolgálatra, a melyet az áll. vasutak legtöbb alkalmazottja végez s igyekszik a javaslat sérelmes részeit korrigálni.

Tiltakozó gyűlés.

Budapest, ápr. 19.

Elhatározta az értekezlet, hogy szerdán országos tiltakozó nagygyűlést rendez. Az értekezleten a vidékiek között Kolozsról Halpern Henrik volt jelen. Az izgalom folyton nő és mindenünnen nagy forrongást jelentenek.

Ludvig igazgató nem engedte át a keleti pályaudvar nagy tanácstermét a gyűlés megtartására.

A miniszter nem fogad.

Budapest, ápr. 19.

A kereskedelmi miniszter Hieronymi daczára az elnökgazgató közbenjárásnak nem fogadta a vasutasok küldöttségét, a mely azzal a kéréssel akart a miniszterhez fordulni, hogy helyzetükön a lehetőségig igyekezzék segíteni.

A miniszternek ez az eljárása nagy elkeseredést szült.

Felfüggesztés.

Budapest, ápr. 19.

Az elkeseredést és haragot fokozza az üzletvezetőség egy újabb rendelete. E rendelet ugyanis figyelmezteti az alkalmazottakat azonnali felfüggesztéssel fenyegetődvé, ha a mozgalomra vonatkozó táviratok fel vagy leatadnak.

Visszatérés a nagygyűléstől.

Budapest, április 19.

Ma egy újabb ukázt adtak ki, a melyben fegyelmi eljárással fenyegetik azokat, kik elég bátrak lesznek a holnapi tiltakozó nagygyűlésen megjelenni. A rendelet különben szösz szerint így szól:

Rendelet valamenyi szolgálati főnökknek.

Értesítsék azonnal az összes személyzetet, hogy az igazgatóság további intézkedésig a beosztási helyről való eltávoztást, a hivatalos utazásnak kivételével megtiltotta:

Azok ellen, kik e tilalom daczára székelyükről elutaznak mint aki a szolgálati engedelmességet megtagadják és a felsőbbrendeleletének ellenszegülnek a vasutizleti rendtartás 55 §-a illetve a szolg. rendtartás 53 §-nak d pontja alapján, a szolgálati való felfüggesztésük mellett azonnal fegyelmi eljárás fog indittatni.

Régész határozottan megtiltják, hogy az alkalmazottak azon megjeljenek.

Szabadság, szabad jegyet senkinek sem szabad adni.

A vidék.

Budapest, ápr. 19.

Szeged, Debreczen, Temesvárról stb. jelentik, hogy mindenütt tegnap értekezleteket tartottak, a melyeken elhatározták, hogy csatlakoznak a szegedi memorandumhoz, a melyet a kormányhoz intéznek s a melyben kijelentik, hogy nem fogadták el a betérjesztett fizetési táblázatot.

Tiltakozás.

Budapest, ápr. 19.

A tegnap tartott összes értekezleteken első sorban tiltakoztak Ludvig Gyula azon rendeletere ellen, melyben megtiltja a 20-iki gyűlésre való elmenetelt.

A zsolnaiak elhatározása.

Budapest, ápr. 19.

A zsolnai lokomotivvezetők táviratilag tudatták a szegediekkel, hogyha a miniszter 20-ig a fizetés rendezést el nem intézi, a Budapestről—Orsovára induló 204 számú gyorsvonatot nem indítják el.

József főherceg nagybeteg.

Budapest, ápr. 19.

Fiuméből szomorú hírek érkeznek a dróton.

Mindegyik József főherceg nagybetegegeről szól, mely folyton súlyosodik.

A főherceg betegségét igen komolynak tartják.

Vasutasok sztrájkja.

Budapest, április 19.

Itten a M. A. V. alkalmazottai körében a fizetés rendezés miatt nagy az elégtelenség.

Több alkalmazott ma reggel megtagadta a szolgálatot.

E miatt a Máv. igazgatósága szigorú rendszabályokat alkalmazott, mely a kedélyeket még inkább felizgatta.

Nagyvárad, ápr. 19.

Az itteni vasuti alkalmazottak körében a fizetési misériák miatt keletkezett elégtelenség következtében a sztrájk előjelei mutatkoztak.

Távirati rendeltre a kolozsvári üzletvezetőségétől Pollák Lajos máv. felügyelő ideutazott s igyekszik a szegény elkeseredett egyéneket türelemre bírni.

Szavai azonban elhangzanak a pusztában.

Országgyűlés.

Budapest, ápr. 19.

A képviselőház mai ülésén a napirend előtt Nessi Pál interpellált a husdrágasága miatt.

Tisza azt felelte, hogy intézkedéseket fog tenni, a drágaság megszüntetésére.

Következett a napirend: A vármegei tisztviselők fizetésszervezése.

Szalay László kéri határozati javaslatának elfogadását.

Tisza István kéri az indítvány elvetését valamennyi benyújtott határozati javaslatnak.

Ezután a javaslatot egyhangulag általánosságban

A kolozsvári tagosítás ügyében.

Tárgyalás a bírókildetés megszüntetése kérdésében.
2351—1904. urb. szám.

Végzés.

Kolozsvár sz. kir. város határának általános tagosítási ügyében a m. kir. Igazságügyminiszternek 1904. évi április hó 1-ső napján 4018 I. M. 1904. I. sz. a. kelt magas felhívásához képest érdekelt feleknek arra nézve leendő meghallgatására, hogy a bírókildetés megszüntetését kívánják-e? tárgyalási határidőül 1904. évi ápr. hó 23. napjának d. e. 9 órája, a helyszínére, Kolozsvár sz. kir. városba, a város közgyűlési termébe ezennel kitűztetik; arra érdekelt összes bir-tokosok avagy azok képviselői, továbbá az érdekesoportok képviselői és működő mérnök azzal idéztetnek meg, hogy felek kimaradása a tárgyalás megtartását nem akadályozza.

A tkts. városi tanács köteles ezen végzést a városban szokott módon haladéktól kiállított hivatalos bizonyítványt ide még a tárgyalási határidő előtt, különben felelősség terhével betervejeszteni.

A tordai kir. törvényszéknek 1904. évi ápr. hó 12. napján tartott üléséből.

Dr. Borzsoval s. k., Fogarasi József s. k.,
elnök. jegyző.

8169—1904. tan. szám.

E végzés ezennel közzététetik.
Kolozsvár sz. kir. város Tanácsától, 1904. évi április hó 19-én.

Szvacsina Géza,
kir. tanácsos, polgármester.

348 1—1

Jordán

az „Ariesana“ hitelintézet és takarékpénztár főtérházában, annak emeletén egy parketizált 3 szobás lakás, konyha, kamara és berendezett fürdőszobával 1904. május 1-től bérbe kiadó.
Előnyös feltételek mellett. 349

GANZ és TSA

vasöntő és gépgyár részv.-társulat

Leobersdorf. BUDAPEST. Ratibor.

Városi iroda: 160 20—x

Budapest, IV., Ferenciek-tere 2.

Elektromos
világítási és
erőátviteli
berendezések.

Elektromos nagy vasutak,
városi, bányai és iparvasutak.

Áramszámlálók, ivilámpák,
mérőkészülékek. — Vas-,
acél- és érc-öntvények.

Kéregöntésű vasúti kere-
kek és keresztek. o

Hengerszék és malom-
berendezések. o o o

Aprító gépek, turbinák, pa-
pir és cellulóz gyártására
szolgáló gépek. o o

Vasúti kocsik és vasúti al-
katrészek, forgó korongok,
tolópadok és kitérők. Daruk.

Transzmissziók.

Gőz-, petroleum- és elek-
tromos forgó ekék. (Mech-
wart szabad.) Petroleum és
benzinmotorok és loco-
bilok (Bánki szabad.) Bánki
benzinmotorokat Raktáron tar-
tunk Dénes és Sugár ozégnél
VI., Podmaniczky-u. 2. M. sz. 151.

Új butor-üzlet!

Olesőbb, mint bárhol.

Több mint 50 szoba saját készítményű asztalos és kár-
pitos BUTOR leggyorsabb, legfinomabb, legszoli-
dabb és divatos kivitelben, több évi jótállás mellett.

*** Elvállal ***

saját vagy adott terv és rajz szerint uri,
polgári és üzleti

berendezéseket.

Grünfeld H. József és Fia butorgyáros,
Ziller Mór, kárpitos és diszítő.

Szentegyház-u. 6 sz. (Status-palota). Telefon 490.

158 20—20

Rohits-Savanyuforrás

Steierország.

Vasut, posta és távirda. Prospectus ingyen, bérmentve.

Gyönyörű fekvés, savmentes teljesen pormentes levegő.
Modern, kényelmes berendezés és élénk társadalmi élet.

Világhírű !!
a REKORD

festészeti-műintézet

a kiválóan sikerült életnagyságú arcké-
peiről, melyeket elismert művészek által
készített számos (kir. közjegyző által hite-
lesített) elismerőlevél a világ minden tájáról.

Elsőrangú képek árai

olaj-aquarell és pastel festésben fénykép után
48—63 cm. nagyságban — á 20 korona.

Legfinomabb kivitelű Brom-Platin és kréta
rajz á 5 korona.

Részletes árjegyzék bérmentve. Egy élet-
nagyságú festményt készítünk mindenkinek

teljesen ingyen

ha részünkre 5 rendelést szerez és azokat
egyenként vagy egyszerre beküldi.

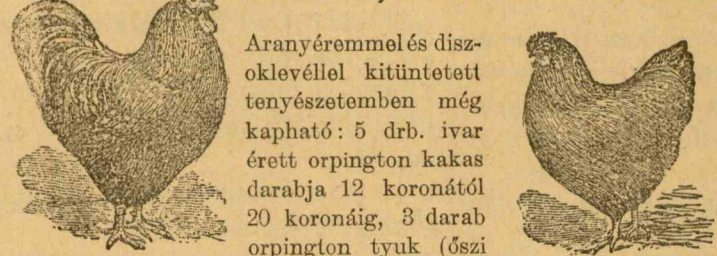
RECORD festészeti műintézet

BUDAPEST, Rottenbiller-utca 46 sz.

312 9—10

Berkes Pál orpington tenyésztő

Kolozsvár, Kőker-utca 48 szám.

Aranyéremmel és dísz-
oklevéllel kitüntetett
tenyésztőben még
kapható: 5 drb. ivar
érett orpington kakas
darabja 12 koronától
20 koronától, 3 darab
orpington tyúk (ősz)

keltés) darabja 12 kor. előjegyzést elfogadok I. rendű verseny or-
pingtonok ivadékaival a következő árak mellett:

3 5 6 8 10 hónapos ivadék

7 10 12 15 20 Korona, 261 10—10

10 hónaposnál idősebbek érték szerint számítatnak.

KELTETŐ TOJÁSOK rázásmentes patent dobozba szállítva

1 tucat ingyen csomagolással 18 K. Tojások utánvétellel szállítat-

naknak s a legkisebb megrendelés 12 drb. Fajtisztaságért kezesség!

A „Kaiser“ hajók:

Kaiser Wilhelm II. 215 méter hosszú, Kron-
prinz Wilhelm 202 méter hosszú, Kaiser Wil-
helm der Grosse, 198 mtr. hosszú, Kaiserin
Maria Terezia, 166 méter hosszú.

Fenti hajókkal juthatni hat-hét nap alatt:
Bremenből—New-Yorkba.

„Kaiser“-hajóval 140 koronáért,
Postahajóval 120 „
Indulás keddi napon.

Ezen „Kaiser“ hajók csakis Bremenből indul-
nak. A ki „Kaiser“ hajóval kíván utazni, bát-
ran és minden akadály nélkül utazhat, mert azt
betiltani senkinek nem áll jogában. Már otthon
határozza el magát mindenki, hogy mely irányt
fog utazni és ezen elhatározásáról ne hagyja
magát senki által lebeszélni vagy félrevezetni.
Mindenkinek szabad akarataiban áll arra utazni,
a merre akar. Hajón való helyről azonban előre
kell gondoskodni és annak biztosítására jóelőre
és czímre — 20 korona előleget beküldeni!

Missler F. Bremen, — Bahnhofstrasse 30.
Bankház és közlekedési vállalat.
206 11—16

206 11—16

206 11—16

206 11—16

206 11—16

206 11—16

206 11—16

206 11—16

206 11—16

206 11—16

206 11—16

206 11—16

206 11—16

206 11—16

206 11—16

206 11—16

206 11—16

206 11—16

206 11—16

206 11—16

206 11—16

206 11—16

206 11—16

206 11—16

206 11—16

206 11—16

206 11—16

206 11—16

206 11—16

üzletemet megnagyobbítva,

Van szerencsém a n. é. közönség
b. tudomására hozni, hogy Wosse-
lényi Miklós-utca 12 szám alatti

TELEFON : 399.

Liszt:

0 sz. liszt 1 kgr. 14 1/2 kr.

1 sz. liszt 1 kgr. 14 kr.

3 sz. liszt 1 kgr. 13 1/2 kr.

5 sz. liszt 1 kgr. 13 kr.

6 sz. liszt 1 kgr. 12 1/2 kr.

Zsákvetélnél 30 kr. árengedmény!

5 kiló liszt vételnél élesztő adatik!

Fűszer:

1 kgr. darabos cukor frt —40

1 kgr. kocka cukor —41

1 kgr. legfinomabb Ceylon kávé 2—

1 kgr. Cuba kávé 180

1 kgr. gyöngykávé 180

1 kgr. Szantosz kávé 120

5 kgr. vételnél 50 kr.-ral olcsóbb.

A cukor 5 kgr. vételnél 1 kr.-ral olcsóbb.

Ismét elárulitoknak és nagyobb vételnél megfelelő árkedvezmény.

Növényzsir eladás! Próbá bevéárlást kérve tisztelettel

Minden ezen szakmába vágó és
itt fel nem sorolható czikkeket a

legolcsóbban itten beszerezhetők.

Stern József

nagyban és kicsinyben. Liszt, fű-
szer és tűzifát a következő o o
olesó árakban árusítom:

TELEFON : 399.

Tűzifa:

1 31 I. búkkfa frt 11.—

1 31 II. búkkfa 10.—

1 31 usztatott búkkfa 10.—

1 31 husab tölgyfa 10.—

1 31 gömb. vegyes fa 9.—

Házhoz szállítva 1 fital drágább. Fenti

minőségű tűzifák vagononként is kap-

hatók megfelelő árkedvezményvel. o o

Felaprított tűzifa:

1 mm. vételnél frt —85

5 mm. vételnél —80

10 mm. vételnél —75

liszt, fűszer, tűzifa kereskedése

Wesselényi M.-u. 12 sz.

H i r d e t é s e k

a legolcsóbb árban

felvétetnek a kiadó-hivatalban!

Zsirai Mór

Hatóságilag engedélyezett végeladás.

fehérnemű és kelengye áruháza.

1212 46—x

kat, fehér és színes asztalneműeket, damast és

frotir törülközőket, valódi színtartó Zephirek és

Cretonokat.

Selyem, szövet, batist blousokat és alsó szoknyákat,

női és férfi batist zsebkendőket, minden elfogadható árban kiárulom. A szükséglet fedezésére kérem a

n. é. közönséget ezen kedvező alkalmat felhasználni. Tisztelettel

Végkiárulás!

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy kész fehérnemű

és vászon üzletemet a lehető legrövidebb idő alatt — feloszlatom.

Raktáromon levő elismert legjobb minőségű áruk, kész női és férfi

fehérneműeket, Rumburgi, Irlandi, Croás és gypott vászna-

kat, fehér és színes asztalneműeket, damast és frotir törülközőket, valódi színtartó Zephirek és Cretonokat.

Selyem, szövet, batist blousokat és alsó szoknyákat,

női és férfi batist zsebkendőket, minden elfogadható árban kiárulom. A szükséglet fedezésére kérem a

n. é. közönséget ezen kedvező alkalmat felhasználni. Tisztelettel

Végkiárulás!

ZSIRAI MOR

tér 26. szám.

Kertkedvelők figyelmébe!

Ajánlom a beállott tavaszi időnyre
kitűnő, szép, kipróbált, jó faju és
és dusan virágzó, magastörzsű
rózsáimat az alatti olesó árban.

Választásom szerinti fajok és magasságban

6 darab.....4 kor. 80 fill. 25 darab18 korona

10 „7 „ 40 „ 50 „34 „

12 „9 „ 60 „ 100 „60 „

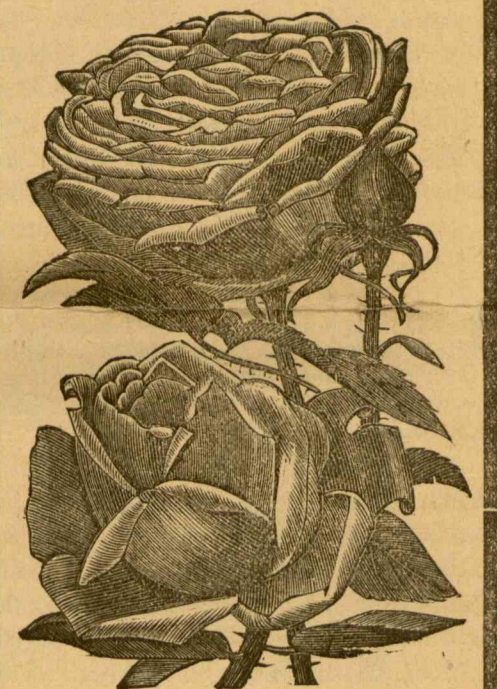
Megrendelések a legelőreteresebben eszközölköztetnek, csomagolást csak

saját kiadásomat számítom. Szolgálat készséggel:

Schultz Rezső — műkertész — KOLOZSVÁRT.

Névjegyzéket s kezelési utasítást kívánatra bérmentve.

383 5—20

A régi rómaiak egyszerű tógában jelentek meg!

Egy modern uri ember
megjelenési — kellékeit
pedig beszerezheti

Bittó Rezső uridivat kereskedésében,

ahol most érkeztek meg a legszebb

tavaszi ujdonságok.

275 12

Magyar királyi államvasutak szállító hivatala.

Kereskedelmi és
iparkamara tudósító
irodája.

7 68—x

M. kir. fővármihatal
vámügynöksége.

Magy. kiviteli és cso-
mag száll. r.-t. kép-
viselősege.

C. H. Hirsch express
forgalmi, képviselő-
sege.

Gyűjtő kocsik forga-
lom Budapestről és
Bécsből.

Nemzetközi butorkocsi
forgalom részes tagja.

Költöztetéseket a legutányosabb árban felelősség mellett vállalunk el.

Költöztetés butor-
szállító kocsikkal és
ruganyos társzeke-
ekkel.

Zongora és kassza
szállítás és felállítás.
Terjedelmes, tömeg
és építő anyagok fu-
varozása.

Butor-csomagolás és be-
raktározás.

Bizományi és előlegezési
üzlet.

Hitel tudósítás.
Erdőtermékek adás ve-
vesnek közvetítése.